

Het kan wél in Lelystad

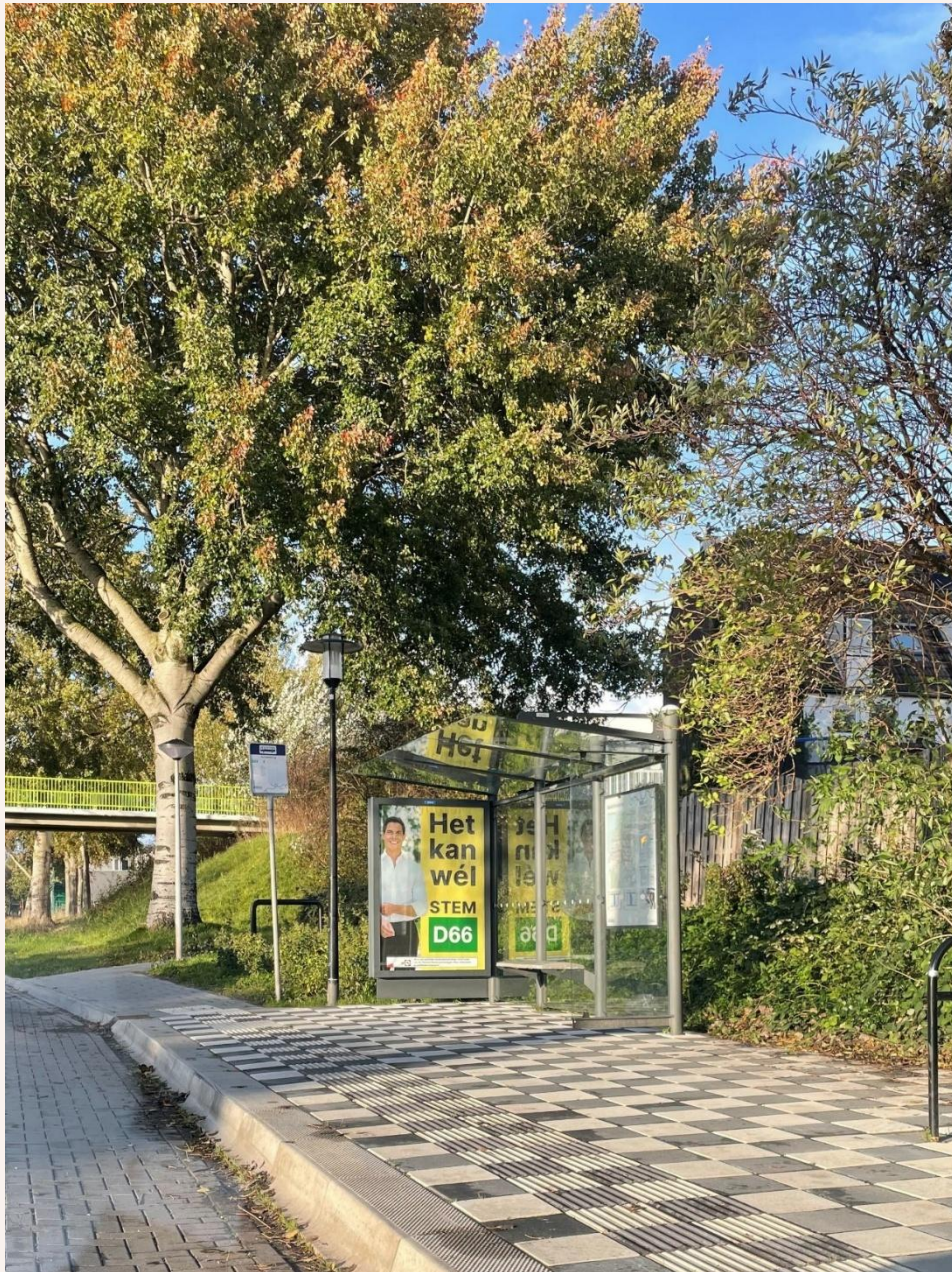
Verkiezingsprogramma Gemeenteraadsverkiezingen 2026

The logo for D66 lelystad is centered in the lower half of the page. It consists of a green square containing the text 'D66' in large, white, bold, sans-serif capital letters. Below 'D66', the word 'lelystad' is written in a smaller, white, lowercase, sans-serif font.

D66
lelystad

Het kan wél in Lelystad

Verkiezingsprogramma D66 Lelystad 2026-2030

Voorwoord

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van D66 Lelystad. Het is een heldere vooruitblik geworden, zorgvuldig samengesteld door een aantal D66 leden, waarin staat beschreven wat en hoe wij het beste voor Lelystad willen.

GEEN VOORUITBLIK ZONDER TERUGBLIK

D66 Lelystad heeft tot maart 2026 twee raadsleden. Samen met de fractieassistenten hebben wij ons ingezet om Lelystad, beter, mooier en groener te maken. We hebben gewerkt met een breed gedragen raadsakkoord. Dit raadsakkoord bracht rust en focus op de inhoud van ons werk. En wie in het begin dacht dat het saai zou worden in de raad, met al die afspraken voorafgaand aan de raadsperiode, had het mis.

De wereld veranderde in hoog tempo: natuurrampen, oorlogen en mensen in Nederland die niet meer naar elkaar luisteren. In de Lelystadse raad was het in ieder geval nooit saai. Met een grote bezuinigingsoperatie moesten er veel keuzes gemaakt worden. Daarnaast was er ook op het gebied van jeugdzorg en wonen veel te doen.

D66 LELYSTAD DE KOMENDE JAREN

Met twintig D66 leden hebben we een lijst samengesteld die een grote verscheidenheid aan kennis, kunde en ervaring vertegenwoordigt. Kandidaten met hart voor Lelystad, die willen werken aan de stad met behoud van het goede en de ontwikkeling van Lelystad als groene, groei-, woon-, werk- en verblijfsstad.

Onze prioriteit ligt bij het voortzetten van de gemaakte plannen om Lelystad te laten groeien met nieuwe woningen en genoeg groen, water en natuur in de stad.

We staan voor het terugdringen van armoede, willen een inclusieve stad blijven en een plek zijn waar ruimte is voor iedereen.

Economische groei, effectieve landbouw, innovatieve bedrijven, de opening van Lelystad airport en de aanleg van de Lelylijn helpen mee de stad te laten groeien. Groei, met behoud van cultuur en sport, maakt dat inwoners blij zijn, gezond meedoen en maken Lelystad een aantrekkelijke stad om je te vestigen.

Daarnaast is veiligheid voor alle inwoners een actueel onderwerp. Respect voor de ander, gelijkwaardigheid van elk persoon en verbinding in en om je eigen buurt moet weer normaal worden. En natuurlijk: onderwijs! We zorgen voor genoeg scholen, zowel circulaire nieuw- als ook verbouw van schoolgebouwen, flexibel ingericht en voor iedereen toegankelijk!

D66 Lelystad staat voor optimisme, verbinding en vertrouwen in mensen.

Ik doe een persoonlijke oproep aan iedereen die stemgerechtigd is in Lelystad. Ga in ieder geval stemmen! Jouw stem maakt het verschil tussen een smalle inwonersvertegenwoordiging en een overtuigd gekozen raad!

Het kan wél in Lelystad!

HEIDY SMIT

Lijsttrekker D66 Lelystad

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Wonen in een gezonde aantrekkelijke stad	4
Duurzame groene stad	6
Onderwijs: groeiend, flexibel, toegankelijk voor iedereen, zorgzaam en effectief	7
Welzijn, zorg, jeugd, werk en inkomen	10
Economie	13
Cultuur en Sport.....	15
Leefbaar en Veilig	16
Bestuur: vernieuwend, vertrouwend en verantwoord	18
Dankwoord	20

Wonen in een gezonde aantrekkelijke stad

WONEN IS PRIORITEIT VOOR D66 LELYSTAD

Dit betekent versnellen van woningbouw met prioriteit voor de behoeften van inwoners van Lelystad. Daarnaast gaan we de diversiteit van het aanbod vergroten (prijs, doelgroepen, architectuur). Wij willen 2000 woningen per jaar gaan bouwen. Deze urgentie op wonen is nodig, zodat jong en oud een betaalbare woning kunnen vinden. Passende woningen zijn volgens D66 Lelystad o.a. woningen voor één-, twee- of meerpersoons huishoudens met voldoende aanbod voor levensloopbestendige woningen en kangoeroewoningen.

De afgelopen periode is in Lelystad bewezen dat bouwen versneld kan worden. Dit is nodig tegen de woningnood. Lelystad is niet voor niks aangewezen als groeigemeente. Het is belangrijk dat ontwikkelaars deadlines krijgen voor startbouw en -realisatie. Jarenlange claims op braakliggend terrein ten behoeve van grondspeculatie mogen niet meer voorkomen.

KWALITEIT VAN WOONOMGEVING

Het groene karakter van de Lelystadse woonomgeving willen we behouden. Leefbaarheid in onze buurten en wijken is voor D66 Lelystad een belangrijk speerpunt. We streven ernaar dat iedere inwoner binnen 100 meter groene ruimte heeft en dat er in elke wijk voldoende groene speel- en recreatieruimtes voor verschillende leeftijdsgroepen worden ingericht, zoals voetbal- of jeu de boules-veldjes. In het centrum betekent dit slim verdichten en aan de randen voldoende ruimte houden voor groen, zoals dat nu bijvoorbeeld rond het station gebeurt.

DIVERSITEIT IN AANBOD

Het blijft belangrijk te bouwen met een goede balans tussen typen, soorten en prijsklassen van woningen. Het is belangrijk om de balans in stad en wijk te bewaken. Een woontoren of een straat kan prima bestaan uit een mix van sociale huur, middenhuur, goedkope en dure koopwoningen. D66 Lelystad wil binnen een bouwplan een verscheidenheid aan woningen, toegankelijk voor iedereen en met de mogelijkheid van "tiny houses". Wij regelen voorrang voor agenten, verpleegkundigen, onderwijzers en kansen voor starters. Deze voorrang leggen we vast in de afspraken met woningbouwverenigingen, makelaars en ontwikkelaars. D66 Lelystad zet zich in vóór het behoud van de starterslening.

Wij zijn een gastvrije stad. D66 Lelystad vindt dat wij onze verantwoordelijkheid moeten nemen voor de landelijke opgave voor wat betreft de opvang en huisvesting voor vluchtelingen en statushouders, zoals we dat ook doen in het oude gebouw van Scholengemeenschap Lelystad aan het Kofschip, de locatie voor de opvang van de Oekraïners.

RUIMTELIJKE ORDENING

Ruimtelijke ordening betekent voor D66 Lelystad rekening houden met de natuurlijke omgeving en klimaatverandering. Bij woningbouw in nieuwe gebieden moeten de kaders toekomstbestendig en milieuvriendelijk zijn, zodat toekomstige bewoners niet worden geconfronteerd met effecten en de daarmee gepaard gaande kosten van bijvoorbeeld bodemdaling, verzakkende infrastructuur, overstromingsrisico's of overlopende straten bij heel veel regen.

D66 Lelystad wil dat deze kaders bij de opdrachtverlening aan projectontwikkelaars worden meegegeven. Op korte termijn gaat het om de ontwikkeling van Zuiderhage en het Waterfront. Bij dit laatste project is het de vraag of buitendijks wonen verstandig is. Een herhaling van de huidige problemen bij het veilig houden van Parkhaven is onwenselijk.

DUURZAAMHEID EN RUIMTE VOOR INNOVATIE

Projectontwikkelaars en particulieren worden uitgedaagd om toekomstbestendig en milieuvriendelijk te bouwen. Dit betekent onder andere: goed geïsoleerde woningen, gebruikmakend van natuurlijke materialen of hergebruik van materialen (zoals het materialenpaspoort), prefab housing, daken met zonnepanelen, groendaken ter verkoeling, semi-verharde parkeerplaatsen, opvang en gebruik van regenwater.

Duurzame groene stad

MEER VERBINDING TUSSEN FIETS- EN WANDELPADEN

D66 Lelystad vindt het belangrijk dat fietsen en wandelen wordt gestimuleerd. Hierbij denken wij aan het uitbreiden van verbindende fiets- en wandelpaden tussen wijken, fiets-parkeerplekken en fiets-oplaadpunten bij gemeenschappelijke maatschappelijke voorzieningen.

AUTO'S DELEN EN FOSSIELVRIJ OPLADEN

D66 Lelystad wil inzetten op duurzame mobiliteitsoplossingen. Bij nieuwbouw, bij gemeenschappelijke maatschappelijke voorzieningen of bij aanpassingen in bestaande wijken voor voldoende deel-auto parkeerplekken en parkeerplekken, waar je de auto fossielvrij kunt opladen.

ALLE GEBOUWEN VERDUURZAMEN

D66 Lelystad vindt dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft en wil dat voor alle gemeentelijke gebouwen gestreefd wordt naar minimaal energielabel A+. Alle andere gebouwen, bedrijfspanden, woonhuizen en verblijfhuizen worden gestimuleerd om te verduurzamen door ondersteuning vanuit de gemeente, om het energielabel te verbeteren naar A of beter. Dit kan bijvoorbeeld door te ondersteunen bij isoleren, benutten van verhard oppervlak voor opwekking van zonne-energie, hergebruik van materialen of het bevorderen van bio-based bouwen. Ook bevorderen we groendaken. Dit geeft verkoeling en houdt regenwater vast.

Vanuit de gemeente denken we mee, geven advies en onderzoeken we subsidiemogelijkheden met een speciaal daarvoor ingericht loket.

NETCONGESTIE AANPAKKEN

We maken het voor de netbeheerder zo simpel mogelijk om de netcongestie in Lelystad snel aan te pakken. D66 Lelystad hecht aan voldoende levering van energie aan MKB en andere bedrijven. Hierbij kijken we ook naar slimme samenwerkingen tussen afnemers.

IN ALLE WIJKEN VEEL GROEN EN BLAUW (WATER)

In alle wijken streven we naar voldoende groen en blauw (water). Groen geeft verkoeling, een gezonde leefomgeving en heeft water nodig. Daarnaast is het belangrijk de groen-blauwe natuur te verbinden, zodat deze robuuster wordt en meer veerkracht heeft bij wisselende weersomstandigheden als gevolg van klimaatverandering. Daarnaast kunnen de groen-blauwe gebieden multifunctioneel gebruikt worden, zoals de opvang van overvloedige neerslag bij piekbuien. Lelystad wordt hiermee milieuvriendelijk en toekomstbestendig. Ook wordt in de toekomst hittestress voorkomen.

DUURZAME INDUSTRIE IS WELKOM

Aan de randen van de stad of bij onze industrieterreinen maken we ruimte vrij voor duurzame industrie. Hierbij past de realisatie van het ambachtscentrum op het industrieterrein Noordersluis, naast de huidige kringloopwinkel. Daarmee bevorderen we circulariteit dichtbij.

D66 Lelystad wil samen met het bedrijfsleven, op basis van groen opgewekte energie, duurzame tankstations en snelladers realiseren. Dit willen we koppelen aan decentrale energiehub's bij diezelfde industrieterreinen. Hiermee wordt het elektriciteitsnet ontlast en ontstaat er voor onze inwoners een toegankelijke plek om diverse energiedragers op te laden. Als gemeente maken we het zo makkelijk mogelijk voor bedrijven om duurzame tankstations met bijvoorbeeld groene waterstof te realiseren.

In een duurzame stad hebben de inwoners makkelijk toegang tot toekomstbestendig en milieuvriendelijk geproduceerde producten. Juist in de omgeving van Lelystad zijn meerdere biologische agrarische collectieven, die op deze wijze hun producten en hun verhaal leveren.

GOEDE ELEKTRISCHE OPENBAAR VERVOERVERBINDINGEN

Vanuit alle wijken is er een goede elektrische OV-verbinding naar algemene maatschappelijke voorzieningen (scholen, buurthuizen, stadhuis, bibliotheek, ziekenhuis, kerk, moskee) en het treinstation.

GEMEENTE GEEFT HET GOEDE VOORBEELD IN DUURZAME AANPAK

Bij eigen activiteiten van de gemeente staat een duurzame aanpak centraal. Dit betekent hergebruik van materialen bij onderhoud en beheer; geen bestrijdingsmiddelen bij groenbeheer en duurzame kaders bij aanbesteding/inkoop en ontwikkeling woningbouw. Daarnaast wil D66 Lelystad vervuiling voorkomen door te handhaven bij lozen en bij gebruik van gevaarlijke stoffen in het milieu.

Onderwijs: groeiend, flexibel, toegankelijk voor iedereen, zorgzaam en effectief

DIVERSITEIT IN ONDERWIJS

Met de groei van het aantal inwoners moeten er bij uitbreiding voldoende basisscholen zijn. We bieden ruimte aan een extra middelbare school in verband met groei van de stad. Speciaal onderwijs is met Stichting Eduvier voldoende in de stad beschikbaar. D66 Lelystad ziet dat haar motie de pilot op elke school een conciërge een succes is. Financieel was er plek voor vijf scholen. Ons doel is structureel geld hiervoor in te zetten bij meer scholen.

REALISATIE HBO-/WO- EN UITBREIDING VAN MBO-ONDERWIJS

D66 Lelystad wil als hoofdstad door samenwerking met de huidige onderwijsinstellingen (Aeres, Windesheim en de Wageningen Universiteit) dependances van HBO/WO realiseren in Lelystad. Doorstroming vanuit het MBO is dan mogelijk binnen de eigen stad. Door HBO en WO in Lelystad te vestigen gaan studenten minder snel de stad uit voor hun studie.

Het volwaardige MBO blijft in Lelystad en wordt uitgebreid met een breder aanbod van opleidingen. Dit kan door samenwerking met het bedrijfsleven te versterken. Diversiteit in aanbod van opleidingen en studenten in de stad geeft een andere sfeer en uitstraling aan de stad en samenstelling van de inwoners. Daarnaast nodigt studeren in de eigen stad uit om na de studie in Lelystad te blijven wonen en werken.

HUISVESTING SCHOLEN

De meeste schoolgebouwen in Lelystad zijn 50 jaar oud, deze worden deels al vervangen of gerenoveerd. De huisvesting van scholen is toekomstbestendig en duurzaam. Denk hierbij aan multifunctioneel ruimtegebruik. Huisvesting van een school kan ook samengaan met andere functies of organisaties, flexibel in grootte aan te passen, met zonnepanelen op het dak. De kijk op buitenspelen verandert: groene buitenruimte is van belang om buitenspelen te bevorderen. Dit betekent dat we meer natuurspeelplaatsen rondom scholen willen aanleggen. D66 Lelystad vindt dat elke school gebruik moet maken van eigen water t.b.v. school/speelplaatsgroen uit bijvoorbeeld een nabije sloot en door gebruik van regenwater.

D66 Lelystad streeft naar effectievere inzet van middelen, bijvoorbeeld door meerdere scholen samen onder te brengen tijdens de verbouwing of nieuwbouw. Planning van ver- en nieuwbouw wordt nog beter op elkaar afgestemd. Stroom moet direct bij aanvang van de plannen geregeld worden, zodat noodaggregaten niet meer nodig zijn.

KWALITEIT VAN ONDERWIJS

D66 Lelystad vindt het belangrijk dat we kwalitatief goede scholen hebben, toegankelijk voor iedereen.

Hiervoor moeten de LEA (Lokale Educatieve Agenda) met in ieder geval € 250.000 per jaar en de VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) blijven bestaan. De samenwerking met scholen en kinderopvang is van groot belang om met elkaar kwaliteit van het onderwijs te realiseren.

De brede, verlengde schooldag, van 08.00 tot 17.00 uur en de schoollunch voor alle leerlingen, bekostigd door de gemeente, zijn bewezen positief voor de ontwikkeling van kinderen. De gemeenteraad gaat niet over de inhoud van het onderwijs, maar D66 Lelystad wil deze kaders vastleggen bij de scholen.

Het onderwijs zet zich samen met de gemeente in om te voorkomen dat leerlingen en studenten uitvallen. We geven voorrang aan docenten op de huizenmarkt. Samenwerking met onder andere woningcorporatie Centrada is hierbij onmisbaar.

DUURZAAMHEID IN ONDERWIJS

Scholen bieden onderwijs dat ook gericht is op circulair leven; her- en goedgebruik van schoolspullen, interieur, water- en energiegebruik.

D66 Lelystad vindt dat de opzet van het Circulair Ambachtscentrum moet worden voortgezet, voor het ontwikkelen van vakmanschap, in een hoger tempo dan nu.

Welzijn, zorg, jeugd, werk en inkomen

SOCIALE COHESIE VERSTERKEN IN DE WIJK

D66 Lelystad is voor goede en bereikbare zorg, wanneer dit nodig is. Tegelijkertijd denken wij dat veel zorg voorkomen kan worden door de sociale cohesie in de wijk te versterken. Bijvoorbeeld als onze burens daarbij een extra oogje in het zeil houden en een kopje koffie aanbieden, om zo eenzaamheid te bestrijden. Met sociale partners in de wijk zorgen we samen met de bewoners dat zij zich nog meer thuis voelen in hun buurt en samen een vangnet vormen. Het verder ontwikkelen van dit vangnet is voor D66 Lelystad prioriteit.

WELZIJN: EEN GEZONDE LEVENSTIJL BEVORDEREN

Mensen die gezond leven zijn gelukkiger, vitaler en hebben minder zorg nodig. Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren om gezond te eten. Projecten als “fruit op school” dragen daaraan bij.

D66 Lelystad wil dat iedereen zo lang mogelijk vitaal blijft en mee kan doen in de maatschappij. We blijven kijken hoe we de groene buitenruimte van Lelystad nog meer kunnen benutten om onze inwoners te laten bewegen.

EENZAAMHEID BESTRIJDEN

In de huidige samenleving raken steeds meer mensen buiten beeld. Contact met mensen is een belangrijke voorwaarde om je goed te voelen. D66 Lelystad zet in op het versterken van netwerken in buurten en wijken om samen te zorgen voor elkaar. Wij willen het gebruik van de MFA's (multifunctionele accommodaties) door onze inwoners en door maatschappelijke organisaties bevorderen door het uitbreiden van de uren van beheerders.

ONDERSTEUNEN VRIJWILLIGERS

Vrijwilligers zijn voor veel organisaties, mensen en de stad onmisbaar. Lelystad heeft er daar al veel van. Vrijwilligers zijn niet alleen met elkaar en anderen bezig om iets goeds te doen voor Lelystad, het is ook een bezigheid waaraan zij een deel van hun tijd besteden en zelf contacten opdoen. Onze vrijwilligers verdienen waardering en D66 Lelystad vindt dat we dit meer kunnen uiten als gemeente, zoals het organiseren van een vrijwilligersdag. Dit helpt ook bij het aantrekken van nieuwe vrijwilligers.

Samenwerking met o.a. Welzijn Lelystad is van groot belang voor de inzet en werving van vrijwilligers.

Het is van groot belang mantelzorg nog meer te koesteren. Een luisterend oor voor wat mantelzorgers echt nodig hebben, kan bijvoorbeeld via een mantelzorgnetwerk. Mantelzorg mag nooit een reden zijn geen professionele hulp te bieden.

ZORG IN LELYSTAD

In Lelystad is nog altijd veel verontwaardiging over het feit dat het ziekenhuis enkele jaren geleden gesloten is. Inmiddels is er veel gebeurd om een deel van de zorg terug te halen naar Lelystad. D66 Lelystad vindt nog altijd dat Lelystad een volwaardig ziekenhuis verdient, een ziekenhuis waar nieuwe Lelystedelingen weer geboren kunnen worden en spoedgevallen opgevangen, dus met afdelingen verloskunde en IC.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat iedere Lelystedeling een eigen huisarts heeft, liefst in de buurt. Voor nieuwe wijken willen we daarom dat er rekening wordt gehouden met de inpassing van een gezondheidscentrum. Ook willen we dat de gemeente andere mogelijkheden stimuleert om huisartsen en tandartsen zich in Lelystad te laten vestigen. D66 Lelystad blijft zich inzetten voor voorrangsgeregelingen om zorgpersoneel naar de stad te halen of te behouden.

JEUGDZORG: GEZIN STAAT CENTRAAL

In de afgelopen jaren is het aantal kinderen in de jeugdzorg enorm gestegen. Van 1 op de 27 kinderen in de jeugdzorg naar 1 op de 7 kinderen. Veel problemen van ouders (vechtscheidingen, schulden) proberen we nu op te lossen door het kind te behandelen. Dit werkt niet en is zelfs schadelijk voor het kind. Met name uithuisplaatsingen zijn traumatisch voor kinderen en moeten zoveel mogelijk voorkomen worden.

D66 Lelystad zet in op normalisering en een sterkere cohesie binnen buurten om daarmee samen problemen op te lossen of leren om te gaan met moeilijke situaties. Daar waar professionele hulp nodig is zetten we in op 1 hulpverlener als aanspreekpunt voor ouders die de verantwoordelijkheid draagt voor alle hulpverlening.

JEUGDZORG DIE WERKT

De gemeente wil grip op de kosten voor de jeugdzorg, want het systeem is te weinig effectief en efficiënt gebleken. Daar waar er jeugdzorg nodig is kijkt D66 Lelystad kritisch naar het stapelen van behandelingen. De meeste problemen kunnen effectiever binnen de omgeving aangepakt worden, dan met een eindeloze combinatie van individuele zorg- en welzijnstrajecten. We willen de kracht van de sociale partners in Lelystad inzetten om kinderen die dat nodig hebben (liefst al op de scholen) een steuntje in de rug te geven. Daar waar er specialistische individuele jeugdzorg nodig is maken we duidelijke afspraken met aanbieders binnen de door de gemeente ingekochte jeugdzorg.

OVERGANG 18- NAAR 18+

D66 Lelystad wil een betere overgang voor kwetsbare jongeren die achttien worden. Vanaf die leeftijd gelden nieuwe rechten en plichten waar ze zich vaak niet bewust van zijn. We laten deze jongeren niet vallen en willen dat wie na de achttiende verjaardag geen woning, werk of school, een sociaal netwerk of financiële zelfstandigheid heeft, moet kunnen aankloppen bij de gemeente voor hulp en begeleiding.

D66 Lelystad wil dat jongeren proactief worden geïnformeerd door de gemeente en door sociale partners.

PREVENTIE EN OUDERS VERSTERKEN ELKAAR

D66 Lelystad wil in de komende periode meer aandacht voor preventie en sociale gezondheid. Laagdrempeliger toegang tot informatie over opvoeden, bijvoorbeeld een programma waarbij ouders onderling met elkaar in gesprek gaan over het opvoeden van kinderen. Ook ouders van wie kinderen met dezelfde problematiek worstelen, krijgen een mogelijkheid om samen met andere ouders te sparren over ervaringen en oplossingen.

De gemeente gaat met deze groepen in gesprek over wat er nodig is. Door ouders bij elkaar te brengen vinden ouders begrip, wederzijdse hulp en erkenning bij elkaar. Bovendien kan de hulpverlening beter worden afgestemd op de vraag als de gemeente haar oor te luisteren legt bij de ouders.

BESTAANSZEKERHEID VERSTERKEN

D66 Lelystad zet zich in voor de werkende armen (mensen die nu aan het werk zijn, maar op of onder het bestaansminimum leven). Werken moet weer lonen, terwijl het nu zo is dat je door alle toeslagen minimaal 150% van de bijstand moet verdienen om er ook daadwerkelijk iets aan over te houden.

We willen dat Werkbedrijf Lelystad zich ook gaat inzetten om mensen naar beter betaalde banen te begeleiden. Dit geeft ruimte mensen in te laten stromen op de arbeidsmarkt.

Daarnaast wil D66 Lelystad kijken naar experimenten waarbij mensen met een uitkering zonder voorwaarden extra geld kunnen krijgen of waar schulden bevroren worden.

IEDEREEN KAN MEEDOEN; ARBEIDSBETROKKENHEID

D66 Lelystad wil mensen met een uitkering, die kunnen werken, ondersteunen om zo snel mogelijk (weer) betaald werk te vinden. Daarom is een goede samenwerking tussen en met UWV, Werkbedrijf Lelystad, uitzendbureaus en bedrijven belangrijk. Op basis van de toekomstige behoeften aan werkenden in onder andere de zorg, het onderwijs en de techniek, organiseert de gemeente met lokale partners specifieke opleidingstrajecten voor deze sectoren. Kortom wij richten ons op wat je wél kan, zodat je wél mee kunt doen.

INCLUSIEVE ARBEIDSMARKT

D66 Lelystad wil dat alle Lelystedelingen gelijke kansen hebben op een baan. Wij willen meer inclusie op de arbeidsmarkt, met extra aandacht voor ouderen, statushouders en mensen met een beperking. Door te investeren in scholing, ontwikkeling, begeleiding én door Werkbedrijf Lelystad een stevigere positie te geven, helpen we meer Lelystedelingen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk. Verder zorgen we ervoor dat inwoners zo min mogelijk belemmeringen ervaren als zij de overstap maken van een uitkering of dagbesteding naar werk.

Als gemeente Lelystad geven wij het goede voorbeeld door in het aannamebeleid expliciet in te zetten op verscheidenheid en door voldoende stageplaatsen te bieden.

INKOMENSONDERSTEUNING

D66 Lelystad wil dat de inkomensondersteuning binnen de regelgeving simpeler wordt.

Inwoners die tijdelijk geld bijverdienen, moeten simpel kunnen switchen, zonder dat ze opnieuw een hele aanvraagprocedure voor een uitkering moeten doorlopen. Ook moet het wat D66 Lelystad betreft makkelijker zijn om – naast een uitkering – vrijwilligerswerk te doen of een opleiding te volgen. Regels die dit alles in de weg staan schaffen we af. Daarnaast weet de gemeente welke inwoners recht hebben op extra gemeentelijke toeslagen. D66 Lelystad wil dat inwoners die recht hebben toeslagen deze (lieft automatisch) krijgen.

Economie

ECONOMIE GROEIT IN LELYSTAD; GEMEENTE FACILITEERT

Lelystad heeft een uitdagend vestigingsklimaat. D66 Lelystad wil dat de gemeente de economie groen laat groeien door te faciliteren. We hebben oog voor verantwoorde landbouw en geven de Lelystadse boer graag een podium als wezenlijk onderdeel van onze gemeente. Wanneer de stad groeit, groeit het aantal maatschappelijke voorzieningen ook.

De gemeente focust zich op groene groei en het enthousiasmeren van bedrijven met hoogwaardige technologie en dienstverlening om zich hier te vestigen. Daarbij geldt dat door het gemiddelde inkomen van inwoners te verhogen, de afdeling Economische Zaken naast groene groei ook focust op het enthousiasmeren van bedrijven met hoogwaardige technologie en dienstverlening om zich hier te vestigen.

Groene energieproductie is van belang voor het klimaat en Lelystad heeft hiervoor ruimte in haar omgeving. D66 Lelystad moedigt deze ontwikkelingen aan in het kader van klimaat- en energietransitie, zoals zonnepanelen op platte daken van bedrijven

CIRCULAIRE ECONOMIE

D66 Lelystad wil dat inwoners worden uitgedaagd hun afval nog beter te scheiden dan nu al gebeurt. Circulaire initiatieven worden gefaciliteerd en gestimuleerd, zoals het "Verspil mij niet centrum" en de "Kluswinkel".

WERKEN EN WONEN VOOR IEDEREEN

D66 Lelystad gaat uit van de eigen kracht van mensen. Door samenwerking met partners in de stad wordt iedereen die wil en kan werken, begeleid naar een betaalde baan. De combinatie van wonen en werken op daartoe aangewezen plekken in de stad moet mogelijk blijven. Het gaat hier om bedrijven met geen tot weinig (omgevings)hinder. MKB en ZZP'ers krijgen de mogelijkheid zich te vestigen op daartoe aangewezen nieuwe plekken in de stad.

STADSHART BRUISENDE VERBLIJFPLAATS

Het stadshart wordt weer gevuld. Agorahof wordt een groot horecaplein, met veel terrassen. Het stadshart is groen met water, passend bij de groene groeistad. De markt slingert zich op zaterdag door de Neringpassage naar het Stadhuisplein. Minimaal één keer per jaar is er een groene markt voor lokale ondernemers in het stadshart.

D66 Lelystad wil voldoende parkeergelegenheid rond het stadshart.

De ondernemersverenigingen van het Stadshart blijven goede gesprekspartners en kunnen bouwen op de gemeente. Winkeliers/ondernemers ervaren bij het starten van hun bedrijf een faciliterende gemeente t.a.v. vergunningen en een informatiepunt. Bestaande ondernemers ervaren de gemeente als betrouwbare partner.

Waar mogelijk koopt de gemeente, bij een gelijkwaardig aanbod, lokaal in, daarna regionaal, dan nationaal en vervolgens pas Europees.

VERVOER

Als de pilot met de nachttreinen in het weekend succesvol blijkt, wil D66 Lelystad het aantal nachten dat deze treinen rijden uitbreiden naar de hele week, zodat ook forenzen hier gebruik van kunnen maken.

D66 Lelystad is overtuigd voorstander van de aanleg van de Lelylijn voor de ontsluiting naar Emmeloord, Groningen en verder. Onze inzet is dat deze lijn er eindelijk komt.

Het succes van goede bereikbaarheid via het water, spoor, de weg en via de lucht is positief voor het ondernemen en het vestigingsklimaat in Lelystad. D66 Lelystad blijft een groot voorstander van de snelle opening van Lelystad Airport voor grote burgerluchtvaart.

TOERISME

Met de ontwikkeling van het Kenniscentrum Natuur en de Poort van Lelystad (Nationaal Park Nieuwland) zet D66 Lelystad zich in om onze hoofdstad als toeristisch gebied natuurinclusief en duurzaam uit te breiden.

We zetten in op meerdaags toerisme door bijvoorbeeld hotels die kwalitatief bijdragen aan een aangenaam verblijf, zowel aan de kust als in het stadscentrum.

Cultuur en Sport

INVESTEREN IN KUNST EN CULTUUR

Lelystad is een groeiende stad waarbij de kunst- en cultuursector moet meegroeien. Dit houdt in dat we bestaande instellingen zoals de bibliotheek, theaters, Kubus en poppodium Corneel versterken. Nieuwe culturele initiatieven die binnen de gemeente ontstaan, moeten we actief ondersteunen en aanmoedigen.

De Lelystadse culturele instellingen hebben de ruimte nodig om te vernieuwen en verder te groeien. Een belangrijke stap in die richting is de bouw van een nieuw gebouw voor poppodium Corneel, dat ruimte biedt aan kunst en cultuur, vooral voor cultuur van onze jonge stad. D66 Lelystad vindt dat groei van kunst en cultuur bijdraagt aan de versterking van onze culturele identiteit en biedt nieuwe kansen voor creativiteit en vernieuwing. Hiermee zijn we een aantrekkelijke stad voor bestaande en nieuwe inwoners.

KUNST EN CULTUUR MOETEN TOEGANKELIJK ZIJN VOOR ALLE LELYSTEDELINGEN

Kunst en cultuur is belangrijk voor de samenleving. Daarom is een breed aanbod nodig voor een ambitieuze stad, van het Agoratheater tot de Kubus. Bezuinigingen op kunst en cultuur gaan ten koste van een goed vestigingsklimaat. Juist voor een stad die wil groeien is dit klimaat essentieel. Wij willen dan ook voor de komende periode geen makkelijke bezuinigingen op de bestaande culturele instellingen, maar hier juist in investeren.

D66 Lelystad vindt het belangrijk dat alle kinderen hun talenten kunnen ontplooiën, zeker ook op cultureel vlak. Cultuur en cultuureducatie bieden kansen voor zelfontplooiing en horen daarmee deel uit te maken van het opgroeien in Lelystad.

CREATIEVE BROEDPLAATSEN IN WIJKEN EN STADSHART

Creativiteit heeft ruimte nodig. We gaan buiten de gebaande paden en bieden experimentele locaties die inspireren en ruimte geven aan alles wat nog ontdekt moet worden. Jongeren die samenkomen, kunnen zich creatief ontwikkelen, leren hun ideeën vorm te geven en uit te leven. D66 Lelystad is een groot voorstander van broedplaatsen. We onderzoeken de mogelijkheden om meer buitenkunst, bijvoorbeeld Street-art, toe te voegen in nieuwe en bestaande wijken.

UITDAGENDE LELYSTADSE EVENEMENTEN

D66 Lelystad ziet het belang van het bieden van voldoende ruimte en ondersteuning voor de Lelystadse evenementen. We geloven dat Lelystad zich kan onderscheiden door ruimte te bieden aan bijzondere projecten.

Creatievelingen van binnen en buiten de stad krijgen hier de kans om bijzondere prestaties te leveren en nieuwe ideeën tot leven te brengen.

Evenementen als Bevrijdingsfestival, LelyStart, Jolpop, Jordaan in de Polder, Lichtjesparade en de Nationale Oldtimerdag zijn meer dan slechts evenementen. Ze versterken de sociale cohesie in onze stad, brengen verschillende gemeenschappen samen en bieden ruimte voor iedereen om actief deel te nemen aan de culturele beleving van Lelystad.

SPORT VERBINDT EN VERSTERKT LELYSTAD

Sportverenigingen zijn van grote waarde voor Lelystad. Ze bevorderen beweging en versterken gemeenschapszin, sociale samenhang en lokale betrokkenheid. Vrijwilligers zijn daarbij onmisbaar – zij vormen het kloppend hart van de sport. D66 Lelystad wil extra investeren in sport en bewegen. We zetten in op een leven lang bewegen, met aandacht voor sportieve ontwikkeling van jong tot oud – van breedtesport tot topsport. Bewegen draagt bij aan gezondheid, energie, betere schoolprestaties en sociale contacten. Iedereen verdient een plek voor sport & spel.

RUIMTE VOOR SPORT: IN DE NATUUR EN IN DE WIJK

D66 Lelystad wil meer ruimte voor buitensport. Daarom investeren we in recreatieve sportmaatschappelijke voorzieningen in de wijk, zoals sportveldjes en beweegtoestellen. Daarnaast maken we meer ruimte voor buitensport in de natuur, met veilige fiets- en ruitersporen, wandel- en hardlooperoutes. Zo bevorderen we een gezonde leefstijl, ontmoeting en leefplezier.

NIEUWE SPORTHAL, SPORTVELDEN EN BUITENZWEMBAD

Het is belangrijk dat de nieuwe sporthal zonder verdere vertraging gebouwd wordt. D66 Lelystad wil kijken naar de mogelijkheden voor een buitenzwembad, bij voorkeur in Warande met ruimte voor extra sportvelden. We zorgen voor passende faciliteiten voor bestaande en nieuwe verenigingen, ook als deze krimpen of groeien.

Leefbaar en Veilig

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN

D66 Lelystad wil een slim beleid voor veiligheid. Wij willen dat preventie wordt ingezet boven repressie. Dit kan via het onderwijs, economische stimulering, sport en actieve betrokkenheid van bewoners. Specifiek vragen wij aandacht voor de veiligheid op straat en hebben daarbij bijzonder aandacht voor vrouwen. Huidige initiatieven worden voortgezet. Veiligheid kan meer geïntegreerd worden in andere onderdelen van het beleid. Elke wijk of buurt is anders, D66 Lelystad is voorstander van maatwerk.

SCHOON EN VEILIG

Een schone leefomgeving draagt bij aan het gevoel van veiligheid. D66 Lelystad zet in op innovatieve oplossingen en het gebruik van bijvoorbeeld sensoren bij afvalpunten en burgerinitiatieven om zwerfafval vroegtijdig te signaleren en te voorkomen. We blijven gastvrij voor recreatieve vaartuigen, maar treden op tegen het onbeheerd achterlaten van verwaarloosde of verrotte vaartuigen. Schoon, veilig en leefbaar – daar maken we samen werk van.

MAATWERK OP WIJK- EN BUURTNIVEAU

We besteden aandacht aan woonoverlast, burenruzies en andere ongemakken die in een wijk (kunnen) ontstaan. De nadruk ligt op sociale contacten, binding met de buurt, communicatie en buurtbemiddeling. Jeugd- en buurtwerkers spelen daarbij een onmisbare rol. Sociale wijkteams spelen een belangrijke rol in het bevorderen en faciliteren van sociale contacten onderling. Het geweldsmonopolie moet bij de politie blijven. D66 Lelystad wil niet dat straatcoaches, BOA's en toezichthouders een politie-light worden, zij moeten ingezet worden als de ogen en oren op straat.

SLIM VEILIG

D66 Lelystad staat open voor technologische ontwikkelingen om onze stad leefbaar en veilig stad te houden, maar blijft kritisch op het gebruik van camera's in de openbare ruimte. We willen onnodige inbreuk op privacy voorkomen. Daarnaast is openbaar cameratoezicht zeer kostbaar en geen vervanging voor een preventieve aanpak op onveiligheid. D66 Lelystad wil dat de gemeente specifiek aandacht heeft voor de veiligheid van locaties, zoals Flevokust en het vliegveld.

EEN MODERNE, GROEIENDE STAD

D66 Lelystad blijft voorstander van ruimere openingstijden in de horeca. Hier kunnen wel bepaalde voorwaarden aan zitten, zoals bijvoorbeeld het deelnemen aan het veiligheidsconvenant horeca.

Op basis van het inwoneraantal is er ruimte voor meer coffeeshops. Deze zorgen voor vermindering van overlast door straatdealers en hangjongeren. De afgelopen jaren is er in Lelystad een vooruitstrevend prostitutiebeleid geïmplementeerd. D66 Lelystad blijft zich inzetten voor verdere emancipatie en is tegen stigmatisering. Uitwassen, zoals uitbuiting, femicide en mensenhandel blijven we aanpakken.

Bestuur: vernieuwend, vertrouwend en verantwoord

NIEUWE REGELS? KIJK OF ER ÉÉN GESCHRAPT KAN WORDEN

Er komen veel nieuwe regels bij en vaak zijn die er juist voor om de inwoner of de stad te helpen. Toch vindt D66 Lelystad het goed ook steeds te kijken waar het wat minder kan. Kijken hoe iets kan zonder een regel of procedure. Waar dit toch nodig is kijken we kritisch waar we een andere regel, procedure of processtap kunnen schrappen voor onze inwoners en ondernemers. Voor ons is dit geen exacte wetenschap, maar een manier van denken die we willen toepassen. Regels moeten ook gehandhaafd worden. Hierbij behouden we oog voor visie/richtlijnen om te bereiken waar we naar streven.

INWONERS KANSEN BIEDEN EIGEN BUURT VORM TE GEVEN

Bestaande mooie initiatieven zoals de ideeënmarkt en “Mensen maken de Buurt” blijven bestaan. Dit is voor ons echter pas het begin. Wij willen het wijkbudget invoeren, om de wijk mooier te maken. Hiermee kunnen inwoners zelf zaken toevoegen aan hun wijk als er bijvoorbeeld groot onderhoud wordt gedaan, zoals een lang gewenst speeltuintje of extra groen. Zo betrekken we inwoners bij hun buurt en maken zij die zelf. Vervolgens kijken we met hen of zij ook iets kunnen doen in het beheren en onderhouden van de buurt. Communicatie hierover kan per wijk verschillen, zodat alle inwoners kunnen meebeslissen.

TRANSPARANTIE

D66 Lelystad streeft naar het open en eerlijk delen van informatie en de dilemma's die daarbij horen. Dit betekent dat we op een open en inzichtelijke wijze samenwerken. Beleidsstukken en of veranderingen van regels worden op tijd aangeleverd. Deze stukken moeten begrijpelijk, toegankelijk en bereikbaar zijn voor inwoners.

DIENSTVERLENING IS BEGRIJPELIJK, DE MENSEN BEREIKBAAR

D66 Lelystad wil dat de informatie van de gemeente eenvoudig en helder te vinden is via de website. Bij vragen of onduidelijkheid moet makkelijk contact op kunnen worden genomen met een medewerker.

Wij willen alle brieven die de gemeente stuurt in begrijpelijke taal (B1) schrijven, ook of misschien juist wanneer het onderwerp ingewikkeld is. Als voorbeeld is er het brievenproject in de gemeente Arnhem, dat succesvol is geworden. Als inwoners post van de gemeente ontvangen die ze niet begrijpen, dan kunnen zij deze post terugsturen.

INWONERSPARTICIPATIE

Bewoners dienen in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken te worden. Dit betekent in eerste instantie dat mensen moeten weten wat er speelt in hun stad en hun buurt. Vervolgens kunnen zij meedoen of -denken en kunnen we sneller tot resultaat komen.

We willen inwonersparticipatie vergroten en kritisch kijken welke vormen de beste resultaten opleveren. We willen ook een raadgevend referendum invoeren in onze stad, geïnitieerd door inwoners zelf.

D66 Lelystad vindt zorgvuldige actieve betrokkenheid vanaf het begin belangrijk. Tegelijkertijd willen we de voortgang erin houden en moet de actieve betrokkenheid getrechterd worden. Hoe verder in de procedure hoe minder inspraak. Neem bijvoorbeeld Karveel 39 (De Schelp); een ander voorbeeld is de pumprackbaan.

VERTROUWEN TERUG

D66 Lelystad houdt een pleidooi het vertrouwen in de gemeente te vergroten. We doen dit door als gemeente laagdrempelig en helder te zijn. We werken vanuit visie: dienstverlening en begrijpelijke taal. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie.

LELYSTAD IS INCLUSIEF EN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN

Verantwoord bestuur is ook een bestuur voor iedereen, ongeacht afkomst, seksuele voorkeur, beperking, etc. Voor D66 Lelystad is het belangrijk dit als stadsbestuur uit te dragen. Concreet willen we de openbare ruimte toegankelijker maken voor mensen met een beperking, obstakels verwijderen en meer inclusief toegankelijke stembureaus. D66 Lelystad vindt dat we moeten streven naar een top-10 plek in de lijst van meest toegankelijke gemeentes van Nederland.

FINANCIËN

D66 Lelystad wil de financiële huishouding van de gemeente structureel op orde hebben. We hebben veel wensen en gaan hiervoor eerst geld vinden in onze eigen begroting. Is er ruimte voor meer wensen via andere inkomsten/subsidies dan gaan we die inzetten.

Transparantie, leesbaarheid en controleerbaarheid blijven wat D66 Lelystad betreft, centraal staan.

We willen alle beschikbare fondsen die ons helpen onze doelen te realiseren maximaal benutten. Daarom willen we als D66 Lelystad inzetten op versterking van de lobbykracht van Lelystad.

We sturen op brede welvaart als doel. We willen af van groei die geen kwaliteit oplevert en die ten koste gaat van toekomstige welvaart.

BELASTINGEN

We houden oog voor de landelijke ontwikkelingen van het belastingstelsel. Als het heffen van landelijke belastingen verplaatst wordt naar gemeentelijke belastingen dan is er voor de gemeente meer vrijheid de geïnde gelden uit te geven ten gunste van de stad. Zo blijft publiek geld zo dicht mogelijk bij de inwoners van Lelystad.

Om onze duurzame doelen te verwezenlijken, blijven we ons ook hard maken voor het principe 'de vervuiler betaalt en de vergroener wint'.

Dankwoord

Dit programma is tot stand gekomen door intensieve gesprekken, vol passie en discussies, omdat wij, als D66 Lelystad leden, het beste voor Lelystad nastreven. Daarnaast waren er vele organisaties en instellingen die ons van input hebben voorzien. De vele brieven en e-mails die bij ons zijn binnengekomen, leverden inzichten op die ons geholpen hebben om keuzes te maken.

Dank aan alle betrokkenen bij het schrijven, lezen, herlezen en corrigeren van dit programma.

MEDESCHRIJVERS:

Heidy Smit, lijsttrekker
Irene Witmer
Danny van der Scheer
Mark Scholten
Hinde Dijkhuis
Janneke Ottens
Jan Willem van Dijk
Wim van Koulik-Koper
Sanne de Wilde
Evelien Kabel-Savenije

